HÖGSKOLAN I BORÅS

Bibliotekarie, distansutbildning
Librarianship, Distance Education
120 högskolepoäng

Ladokkod: NGBID
Revision: 18.0
Utbildningsnivå: Grundnivå
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom bibliotek, information och IT 2025-10-06
Gäller från: VT 2026
Gäller för: Antagna VT 2027

Allmänna mål
Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas
- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att
- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Utbildningens mål
Efter godkänt resultat i programmets kurser ska studenten ha tillägnat sig grundläggande kunskaper och färdigheter för professionell verksamhet inom biblioteksssektorns olika delar. Det innebär att studenten ska kunna omsätta kunskaper om centrala biblioteks- och informationsvetenskapliga begrepp, teorier, verktyg och metoder i självständig professionsutövning nationellt och internationellt.

För kandidatexamen i biblioteks- och informationsvetenskap ska studenten efter godkänt resultat i programmets kurser kunna, med avseende på

Kunskap och förståelse,
visa kunskap och förståelse för

1.1 biblioteks- och informationsvetenskap och dess vetenskapliga grund
1.2 biblioteksssektorns olika institutions- och organisationstyper, deras funktioner samt samhälleliga villkor
1.3 den roll bibliotek spelar för användare, organisation och samhälle genom tillgängliggörande och förmedling av information och kultur
1.4 sökning, organisering, tillgängliggörande och förmedling av information och informationsresurser
1.5 tillgängliggörande och förmedling av kultur och litteratur

Färdighet och förmåga,
visa förmåga att

2.1 kritiskt och självständigt identifiera, förstå och hantera professionsanknutna problem inom givna tidsramar
2.2 söka, organisera, tillgängliggöra och förmedla information i olika former genom att använda olika biblioteks- och informationsvetenskapliga verktyg
2.3 tillgängliggöra och förmedla kultur och litteratur i olika former genom att använda olika biblioteks- och informationsvetenskapliga verktyg
2.4 använda grundläggande teorier och redskap för organisering, tillgängliggörande och förmedling av information och

informationsresurser
2.5 analysera hur bibliotek och liknande verksamheter organiserar, tillgängliggör och förmedlar sina resurser
2.6 identifiera, välja och skriva olika typer av vetenskapliga texter och använda dem på ändamålsenligt vis
2.7 självständigt genomföra vetenskapliga studier inom biblioteks- och informationsvetenskap
2.8 hålla muntliga presentationer på ändamålsenligt vis
2.9 självständigt arbeta inom bibliotek och liknande verksamheter
2.10 identifiera behov av ytterligare kunskap och utveckla kompetenser som är av vikt för professionsutövande
2.11 redogöra för etiska överväganden och hållbar utveckling utifrån ett användar-, samhälls- och kunskapsorganisatoriskt perspektiv

Värderingsförmåga och förhållningssätt,

3.1 värdera information utifrån användar-, organisations- och samhällsperspektiv
3.2 visa insikt om kunskapsutvecklingen inom biblioteks- och informationsvetenskap nationellt och internationellt
3.3 värdera, använda och bidra till kunskapsutvecklingen inom biblioteks- och informationsvetenskap

Innehåll

Programmet är en utbildning inom biblioteks- och informationsvetenskap och tar sin utgångspunkt i samhällsvetenskapliga och humanistiska ämnesområden. Programmets centrala syfte är att utveckla studentens kunskap i att söka, organisera och förmedla information samt tillgängliggöra kultur i olika former och sammanhang. Programmets obligatoriska kurser delas in tre perspektiv; användar-, samhälls- och kunskapsorganisationsperspektiv. Genom detta utvecklar studenten succesivt en fördjupad kunskap om

1. människors biblioteks-, informations- och kulturanvändning respektive informationskompetens samt hur dessa kan mötas och stärkas,
2. olika typer av bibliotek och dess roller samt förutsättningar i samhället,
3. hur information och informationsresurser kan sökas, organiseras och förmedlas.

Begrepp som genus, klass, jämställdhet, mångfald och hållbar utveckling är kurs- och perspektivöverskridande. Programmets innehåll bygger på en aktiv dialog och samverkan med främst nationella men också internationella aktörer inom biblioteks- och informationsvetenskaplig forskning och bibliotekssektorn.

Nedan beskrivs programmets kurser och hur de bygger på varandra.

Termin 1
Kursen *Introduktion till biblioteks- och informationsvetenskap* introducerar disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap. I kursen förankras bibliotekarieprofessionen dels i vetenskapssamhället som helhet, dels i disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap specifikt. Studenten ska utveckla en förståelse för ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt. Kursen förbereder studenten för resten av Bibliotekarieprogrammets kurser.

Termin 2
Kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* ger studenten en grundläggande förståelse för kunskapsorganisation som ämne, dess användning i praktiken samt sökteknik. Kursen förbereder för fördjupade ämnesstudier inom kunskapsorganisation i kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik* och för kurser som kräver färdigheter inom grundläggande sökteknik som *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder*.

Termin 3
Kursen *Bibliotek i samhället* ger studenten en förståelse för aktörer inom bibliotekssektorn och dessas uppdrag, relationer och förutsättningar. Kursen presenterar valda teorier och modeller genom vilka samhället kan beskrivas, förklaras och förstås. Kursen förbereder studenten för *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* som kräver att studenten har en förståelse för bibliotekssektorns, inklusive bibliotekarieprofessionens, uppdrag, relationer och förutsättningar. I kursen förankras bibliotekarieprofessionen dels i vetenskapssamhället som helhet, dels i disciplinen Biblioteks- och informationsvetenskap specifikt.

Termin 4
Kursen *Bibliotek och användare* riktar fokus mot användares olika förutsättningar att söka och använda information, användares medievanor samt mot användarperspektiv i bibliotekens verksamheter och bibliotekariens arbete, inklusive samspel mellan bibliotekarie och användare. Kurserna *Bibliotek i samhället* och *Bibliotek och användare* kompletterar varandra genom att den förstnämnda riktar fokus mot biblioteksperspektivet samt samhällsperspektivet och den senare nämnda mot användarperspektivet. Kursen *Bibliotek och användare* förbereder studenten för *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* som kräver att studenten har en förståelse för användarperspektiv.

Termin 5

Med utgångspunkt i olika vetenskapsteoretiska perspektiv får studenten i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* utveckla en grundläggande förståelse för datainsamlings-/produktionsmetoder samt analysmetoder som är användbara inom samhällsvetenskaplig forskning. Därtill introduceras forskningsetiska frågeställningar och centrala teoribildningar inom biblioteks- och informationsvetenskap, samt hur dessa kan tillämpas i konkret forskning. Kursen förbereder för kurser i vilka studenten ska samla in/producera och analysera empiri samt fördjupa sin förståelse för detta. Sådana kurser är *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* och *Kandidatuppsatskursen*.

Det övergripande målet med kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik* är att studenten ska förstå hur en samling kan organiseras för att stödja explorativa sökningar. Kursen bygger vidare på studentens grundkunskaper inom kunskapsorganisation från *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* 15 hp och förbereder samtidigt för kurser som kräver färdigheter inom sökteknik med hjälp av ämnesordlistor och användning av evalueringsmått vid värdering av sökningar. Sådana kurser är *Professionell informationssökning* och *Kandidatuppsatskursen*.

Termin 6
Under denna termin ges först kursen ges först kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* 7,5 hp och sedan kursen *Professionell informationssökning* 7,5 hp.

Kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* fördjupar de kunskaper som studenten har utvecklat genom kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* och förbereder samtidigt studenten för *Kandidatuppsatskursen*. I kursen *Professionell informationssökning* ges en orientering i den biblioteks- och informationsvetenskapliga forskningen om yrkesverksammas informationspraktiker, med särskilt fokus på gruppen bibliotekarier. Kurser breddar studentens kunskap om evalueringsmått och söktekniker som studenten har utvecklat genom *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* och *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik*.

Termin 7
Kursen *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* introducerar ett antal arbetsredskap och strategiska arbetssätt på bibliotek vilka är centrala utifrån ett användar-, biblioteks-, samhälls- och/eller ett professionsperspektiv. Kursen bygger vidare på den förståelse om användarperspektiv respektive biblioteksperspektiv och samhällsperspektiv som studenten har utvecklat under *Bibliotek och användare* respektive *Bibliotek i samhället* och förbereder för kurser som kräver att studenten har en förståelse för arbetssätt på bibliotek ur ovan nämnda perspektiv. En sådan kurs är *Kandidatuppsatskursen*.

Termin 8
Kursen *Kandidatuppsats* syftar till att studenten självständigt ska planera, genomföra, rapportera, försvara och opponera på en vetenskaplig studie inom ämnet biblioteks- och informationsvetenskap. Studien presenteras i form av en akademisk uppsats. Centrala inslag i arbetet är vetenskaplig teori och metod, samt vetenskaplig kommunikation i skriftlig och muntlig form. Kursen fördjupar delar av den bredd som biblioteks- och informationsvetenskap utgör.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet + Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2 och Engelska 6
Eller: Samhällskunskap nivå 1b eller nivå 1a2, Engelska nivå 2

Examen

Efter avklarad utbildning motsvarande fordringarna i denna utbildningsplan, tillsammans med andra studier om minst 60 hp, kan studenten efter ansökan till högskolan erhålla följande examen: Filosofie kandidatexamen med huvudområde biblioteks- och informationsvetenskap.

Engelsk översättning av examenbenämningen: Degree of Bachelor of Science with a major in Library and Information Science.

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Utfärdande av examensbevis sker efter ansökan i Ladok för studenter. Mer information finns på högskolans webbplats.

Studentinflytande och utvärdering

Utbildningen ska utvärderas fortlöpande, dels för respektive kurs av studenter och lärare, dels genom att utbildningen följs av ett särskilt utbildningsråd bestående av lärare, studentrepresentanter och professionsrepresentanter. Resultaten ska delges studenterna.

Övrigt

Undervisningen bedrivs på halvtid distans, under kontorstid. Examinerande moment förekommer via digital lärplattform och konferensverktyg. Kommunikationen mellan deltagare och lärare sker i huvudsak via programmets digitala lärplattform. För att kunna ta del av undervisningen och säkerställa en rättssäker examination förutsätts att deltagarna har tillgång till Internet

samt relevant kringutrustning (såsom headset, webbkamera och aktuell mjukvara).

Examinationsformerna för respektive kurs anges i respektive kursplan. Examen ger behörighet för studier på avancerad nivå bl a inom huvudområdet biblioteks- och informationsvetenskap vid Högskolan i Borås och i övrigt där behörighetskrav för antagning till utbildning på avancerad nivå så medger.

Vid avveckling av utbildning upprättas övergångsregler för samtliga studenter antagna till berörd utbildning. Övergångsregler beslutas i enlighet med högskolans rutiner. Vilka övergångsregler som gäller dokumenteras i den senast fastställda utbildningsplanen.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.